

Інформаційний список до Дня спротиву окупації Криму та Севастополя

2025

Офіційні документи:

1. Президент України запроваджує 26 лютого День спротиву окупації Криму та Севастополя. *DW. 2020. 26 лютого*. URL: <https://web.archive.org/web/20210604112045/https://www.president.gov.ua/news/prezident-ukrayini-zaprovadzhuye-26-lyutogo-den-sprotivu-okupatsii-59957>
2. Про визнання геноциду кримськотатарського народу : Постанова Верховної Ради України 792-VIII від від 12.11.2015. *Верховна Рада України. Законодавство України. 2015*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/792-19#Text>
3. Про відзначення Дня спротиву окупації Автономної Республіки Крим та м. Севастополь у 2025 році : лист МОН України від 06.02.2025 р. №4/315-25. URL: https://znayshov.com/News/Details/pro_vidznachennia_dnia_sprotyvu_okupatsii_avtonomnoi_respubliky_krym_ta_m_sevastopol_u_2025_rotsi
4. Про Заяву Верховної Ради України щодо гарантії прав кримськотатарського народу у складі Української Держави : Постанова Верховної Ради України від 20.03.2014 р. № 1140-VII. *Верховна Рада України. Законодавство України. 2014*. URL : <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1140-18>.

Статті з періодичних та електронних видань:

5. Анексія. *Велика українська енциклопедія. Словник* / кер. авт. колективу д-р іст. наук, проф. Киридон А.М. URL: <https://vue.gov.ua/%D0%90%D0%BD%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%96%D1%8F>
6. Асланов С. А. Дестабілізація етнополітичної ситуації в Автономній Республіці Крим. *Актуальні проблеми політики. 2014. Вип. 52. С. 163–172*. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/344/Aslanov%20Dest%20etnop%202.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
7. Бабін Б. Замах на анексію Криму та міжнародна правова практика. *Право України. 2020. № 40. С. 40-48*. URL: file:///C:/Users/ssmym/Downloads/article-pravoukr-pravo_2020_11-2020-11-pravo_2020_11_s2.pdf
8. Баскакова А. С. Окупація Кримського півострова та російсько-українське збройне протистояння на сході України. *Політикус. 2021. № 2. С. 19–25*. URL: http://politicus.od.ua/2_2021/3.pdf

9. Брицький П. П. Україна і Крим: історія та сучасність. *Питання історії України*. 2016. Т. 18. С. 110–125. URL: http://en.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/07/QHU_2016_18_P.Brytskyi.pdf
10. Віртуальний музей Російської агресії - докази та історичні факти злочинів проти України. Головна. 2025. URL: <https://rusaggression.gov.ua/ua/home.html> (дата звернення: 14.02.2025).
11. Горюнова Є. О. Крим в контексті української соборності. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Історичні науки*. 2023. Том 34 (73). № 1. С. 34-41. URL: https://www.hist.vernadskyjournals.in.ua/journals/2023/1_2023/5.pdf
12. Горюнова Є.О., Верещук А.-В.В. Окупація Криму Російською Федерацією в політико-правовому дискурсі. *Регіональні студії*. 2022. № 29. С. 128-132. URL: <http://regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/29/21.pdf>
13. Горюнова Є. О. Трансформація кримської ідентичності в умовах російської окупації півострова (2014-2021 рр.). *Politicus*. 2021. № 5. С. 23-28. URL : http://politicus.od.ua/5_2021/4.pdf
14. 26 лютого - День спротиву окупації Криму. *Енергодарська міська територіальна громада*. 26.02.2024. URL : <https://gromada.en.gov.ua/news/128553-26-liutogo-den-sprotivu-okupaciyi-krimu>
15. День спротиву окупації Автономної республіки Крим та міста Севастополя: як правильно комунікувати та висвітлювати цей день. *Представництво Президента України в АР Крим*. 2025. URL : <https://ppu.gov.ua/crimea2024/#:~:text=26%20%D0%BB%D1%8E%D1%82%D0%BE%D0%B3%D0%BE%202025%20%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%83%20%D0%B2,%D1%8F%D0%BA%D1%83%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%BD%D1%83%D0%BB%D0%B0%20%D0%A0%D0%BE%D1%81%D1%96%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8>.
16. Деокупація. Юридичний фронт : матеріали Міжнародного експертного круглого столу (Київ, 18 березня 2022 р.) / Державний торговельно-економічний університет, Українська асоціація порівняльного правознавства, Українська асоціація міжнародного права, Асоціація реінтеграції Криму; упоряд. і наук. ред. О. В. Кресін. Київ, 2022. 224 с. URL: <https://knute.edu.ua/file/MjIxNw==/27cc38a6612c0cbea72be02ece330fa5.pdf>
17. Жалімас Д. Російське виправдання анексії Криму та нацистська пропаганда: велика схожість та незначні відмінності. *Український часопис конституційного права*. 2017.

№ 2. С. 17-29. URL: <https://www.constjournal.com/wp-content/uploads/issues/2017-2/pdfs/2-deinius-zhalimas-rosiiske-vypravdannia-aneksii-krymu-natsystska-propahanda-velyka-skhozhist-neznachni.pdf>

18. Кополовець Р. Причини та передумови анексії Автономної Республіки Крим. Емпіричний аналіз і стан демократичного розвитку. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. Студії*. 2018. Вип. 20. С. 168-173. URL: http://www.fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/20_2018/26.pdf
19. Короткий Т., Лукьянченко Є., Хендель Н. Кримська декларація та її роль в деокупації Криму. *Україна дипломатична*. 2019. Вип. XX. С. 638-646. URL: <http://ud.gdip.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/64.pdf>
20. Кримський парламент так і не провів позачергове засідання. *Тиждень. Уа*. 2014. 26 лютого. URL: <https://web.archive.org/web/20170131233548/http://tyzhden.ua/News/103318>
21. Крим – це Україна: стратегія деокупації та реінтеграції : матеріали Міжнародного науково-практичного круглого столу (м. Одеса, 24 лютого 2023 року). Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. 322 с.
22. Крисаченко В. Кримські татари: автохтонність корінного народу України. Історичні витoki. *Українознавство*. 2022. № 4 (85). С. 19–48. URL: <http://journal.ndiu.org.ua/article/view/267401>
23. Литвин В. Крим дружби, відчуження та ворожнечі. *Голос України*. 2021. 15 травня. URL: <http://www.golos.com.ua/article/346000>
24. Мокрушин С. , Токар І. Вивчаємо мапу небезпечних об'єктів від Крим.Реалії: Керченський півострів. *Крим.Реалії*. 2023. 12 травня. URL: <https://ua.krymr.com/a/krym-mapa-karta-viyskovykh-obiektiv-kerchenskyi-pivostriv/32408477.html>
25. Окупація Криму. *Велика українська енциклопедія. Словник / кер. авт. колективу д-р іст. наук, проф. Киридон А.М.* URL: https://vue.gov.ua/%D0%9E%D0%BA%D1%83%D0%BF%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F_%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC%D1%83#:~:text=%D0%9E%D0%BA%D1%83%D0%BF%D0%B0%CC%81%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%9A%D1%80%D0%B8%CC%81%D0%BC%D1%83%20%E2%80%94%D0%BD%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B5%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B5.%D0%A1%D0%B5%D0%B2%D0%

- [B0%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%8C\)%20%D1%83%20%D0%B1%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%BD%D1%96%202014.](http://www.golos.com.ua/article/350107)
26. Пасова Т. Крим: тимчасово втрачена земля. *Голос України*. 2021. 21 серпня. URL: <http://www.golos.com.ua/article/350107>
27. Різник С. В. Окупація й анексія Криму. *Енциклопедія сучасної України* / редкол. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]. Київ : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. URL : <https://esu.com.ua/article-74519>
28. Російська окупація Криму. *Вікіпедія*. URL : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BF%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F_%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BC%D1%83
29. Спротив громадян України в окупованому Криму. *Представництво Президента України в АР Крим*. 6.02.2025. URL : <https://ppu.gov.ua/press-center/sprotyv-hromadian-ukrainy-v-okupovanomu-krymu-6-02-2025/>
30. Топ 100 ключових меседжів про Крим: що варто знати кожному. *Представництво Президента України в АР Крим*. 2025. URL : <https://ppu.gov.ua/crimea2024/#:~:text=26%20%D0%BB%D1%8E%D1%82%D0%BE%D0%B3%D0%BE%202025%20%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%83%20%D0%B2,%D1%8F%D0%BA%D1%83%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%BD%D1%83%D0%BB%D0%B0%20%D0%A0%D0%BE%D1%81%D1%96%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.>
31. У Криму не залишилося жодної школи з навчанням українською – правозахисники. *Радіо Свобода*. 2019. 26 березня. URL : <https://www.radiosvoboda.org/a/news-v-krymu-zhodnoi-shkoly-navchannya-ukrainskoyu/29843075.html>
32. Щербанюк О.В., Сінькевич О.В. Деокупація та реінтеграція Криму: вплив правозахисних неурядових організацій. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО*. 2023. Вип. 79: частина 2. С. 375-380. URL : <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7595/289723-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-668633-1-10-20231024.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

33. Юксель Г. З. Національні кримськотатарські засоби масової інформації в умовах окупації Криму (2014–2021 роки). *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2021. Том 32 (71), № 3. Ч. 2. С. 236-241. URL: https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/3_2021/part_2/41.pdf

Книги:

34. Андрієвська А., Халімон О. Книга свідчень. Анатомія російської анексії Криму. Київ : Критика, 2019. 248 с.
35. Бекірова Г. Пів століття опору: кримські татари від вигнання до повернення (1941–1991 роки): нарис політичної історії. Київ : Критика, 2017. 480 с.
36. Березовець Т. Анексія: Острів Крим. Хроніки "гібридної війни. Київ : Брайт Стар Паблішинг, 2016. 391 с.
37. Громенко С. 250 років фальші: російські міфи історії Криму. Київ : Фоліо, 2019. 255 с.
38. Гуменюк Н. Загублений острів. Книга репортажів з окупованого Криму. Львів : Видавництво Старого Лева, 2020. 312 с.
39. Крим за завісою. Путівник зоною окупації. Київ, 2019. [https://informnapalm.org/wp-content/uploads/2019/09/%D0%A1rimea behind the curtain UA.pdf](https://informnapalm.org/wp-content/uploads/2019/09/%D0%A1rimea%20behind%20the%20curtain_UA.pdf)
40. Крим після анексії. Державна політика, виклики, рішення та дії. Біла книга / Тищенко Ю., Каздобіна Ю., Гучакова Т., Смірнов О., Горобчишина С., Дуда А.; За заг. ред. Ю. Тищенко. Київ: ТОВ «Агентство» Україна», 2016. 148 с. URL: <http://www.ucipr.org.ua/publicdocs/crimea%20after.pdf>
41. Крим, який ми любимо: антологія / упор. Л. Тарнашинська. Київ : Університетське видавництво «Пульсари», 2016. 597 с.
42. Кримський інжир. Чаїр / Qırım incirî. Çavır / упор. А. Алієв, А. Левкова. Львів: Видавництво Старого Лева, 2021. 632 с.
43. Левкова А. За Перекопом є земля. Кримський роман. Київ : Лабораторія, 2023. 392 с.
44. Луканов Ю. Пресувальна машина: як Росія знищувала свободу слова в Криму : монографія. Київ : КБІЦ, 2018. 175 с. URL: https://zmina.ua/wp-content/uploads/sites/2/2018/06/The-Press-Crimea_UA_web.pdf

45. Люди «сірої зони». Свідки російської анексії Криму 2014 року / упоряд. та вступ А. Андрієвська, О. Халімон. Київ : К.І.С., 2018. 264 с. URL: <https://uinp.gov.ua/elektronni-vydannya/lyudy-siroyi-zony-svidky-rosiyskoyi-aneksiyi-krymu-2014-roku>
46. Марусяк О. Анексія Криму Російською Федерацією як злочин агресії проти України : міжнародно-правові аспекти : монографія. Чернівці, 2016. 220 с.
URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Marusiak_Oleksandr/Aneksiia_Krymu_Rosiiskoju_Federatsiiei_u_iak_zlochyn_ahresii_proty_Ukrainy_mizhnarodno-pravovi_aspekt.pdf.
47. Матюхін Л., Головащенко Ю., Підопригора І. А мама зрозуміє... Крим – 2014: Невигадані історії. Видавництво ДПА, 2019. 112 с.
48. Мусаєва С., Алієв А. Мустафа Джемільєв. Незламний. Харків : Vivat, 2017. 256 с.
49. Поваляєва С. Після Криму. Львів: Видавництво Старого Лева, 2018. 321 с.
50. Савицький П.В. Крим: шлях до України (1945–1954) : Монографія. Київ : КНЕУ, 2019. 522 с.
51. Смирнова Н. Крим Керіма. К: Портал, 2021. 96 с.
52. Тараторіна С. Дім солі : роман. Харків: Vivat, 2023. 560 с.
53. Хіміч М., Максимів Г., Богаченко Е. Крим по-українськи: веселі та сумні історії. Discursus. 2015. 184 с.

Фільми:

54. 2014. Історія війни. Анексія. Фільм 1 : док. фільм. 2019. FREEDOM. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=3vmEStNViL0>
55. Додому : худ. фільм. 2019. Limelite ; реж. : Н. Алієв. *Megogo*. URL: <https://megogo.net/ua/view/8224585-dodomu.html>
56. Жити, щоб повернутися : док. фільм. 2018. Кругл Sos ; Т. Ібрагімов, А. Лаптієв, Л. Дюльберова, А. Сарихаліл. *You Tube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=-yb7nyEYl0E>
57. Крим. Нескорений : док. фільм. 2016. Радіо Свобода Україна ; реж.: Ф. Османова. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Ua_IsqXJp1U
58. Крим. Оточені зрадою : док. фільм. 2019. Військове телебачення України ; реж. : В. Гром. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ymzxXczhc00>
59. Крим, як це було / Crimea. As it was : док. фільм. 2018. BABYLON'13 ; реж. : К. Кляцкін. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=tXGET1-fzml>
60. Мустафа : док. фільм. 2017. Кругл Sos ; реж. : А. Сарихаліл. *You Tube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Fosg3_TcpA8

61. Самоповернення в Крим. Проєкт «Наші 30» : док. серіал. Суспільне ; реж. : А. Сеїтаблаєв. *YouTube*. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=jxR5qyQLE4M>
62. Тиха депортація : док. фільм. 2023. Радіо Свобода ; реж. : Д. Джулай. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=H8SDxGc-DCs>
63. Хайтарма : худ. фільм. 2019. Телеканал “ATR” ; реж. : А. Сеїтаблаєв. *YouTube*. URL: https://www.youtube.com/watch?v=S3xE_nq7iAw.
64. Хроники аннексії : док.фільм. 2019. Нromadske ; режисер: Б. Кутепов. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=0FCVXM5Bybs>
65. Ціна анексії — життя : док.фільм. 2019. Нromadske ; реж. : Н. Гуменюк, А. Цигима. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=0WteAFCSpj4>
66. Черкаси : худ. фільм (офіційний трейлер). 2020. Film. UA Group ; реж.-пост.: Т. Яценко. *You Tube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=pJRozpMfYGo>
67. Чужа молитва : худ. фільм. 2017. Ідас фільм ; реж. А. Сеїтаблаєв. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=8janc4brsbl>
68. Шлях : док. фільм. 2021. Суспільне ; реж. : О. Опанасюк. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=yI40bPyAyXs>

Відео:

69. Балючі теми. Айдер Муждабаєв: кримці, а не «кримські татари». 2025. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=kpxVZYupcTY> (дата звернення: 14.02.2025).
70. Знаєм 24. Крим – не Росія: розвінчуємо російські міфи. Історія обману, 2021. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=FdlKEt61G4o> (дата звернення: 14.02.2025).
71. Локальна історія. Чий Крим – історія півострова без російських імперських міфів. Сергій Громенко. БЕЗ БРОМУ, 2020. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=KkXVvpW5dsU> (дата звернення: 14.02.2025).
72. РЕАЛЬНА ІСТОРІЯ. Закриваємо питання "чий Крим?" НАЗАВЖДИ! 2024. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=mmGsR4ADGY8> (дата звернення: 14.02.2025).
73. РЕАЛЬНА ІСТОРІЯ. Історія, яку приховують в росії: хто і як відновлював Крим? 2024. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=eroGfJUJtXU> (дата звернення: 14.02.2025).
74. РЕАЛЬНА ІСТОРІЯ. Севастополь. Реальна історія з Акімом Галімовим, 2023. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=wlWvxrsFFzo> (дата звернення: 14.02.2025).

75. РЕАЛЬНА ІСТОРІЯ. Як Київ звільнив Крим у 1995 році. Реальна історія з Акімом Галімовим, 2023. YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=N3S0qNbT01U> (дата звернення: 14.02.2025).
76. Суспільне Крим. Крим: 10 років окупації | Документальний фільм, 2024. YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=6mKPvAsPcbo> (дата звернення: 14.02.2025).
77. Суспільне Крим. "Катастрофа вже сталася": Тараторіна про Крим, "Дім солі" і повернення додому, 2025. YouTube. URL: https://www.youtube.com/watch?v=cXwTvz_NKkk (дата звернення: 14.02.2025).
78. Суспільне Новини. Розсекречена історія. Крим. Кирилли. Повернення, 2018. YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=6BAmnJwk8k4> (дата звернення: 14.02.2025).
79. Ярина Паславська. Викривлена історія Криму, у яку ми повірили. 5 ШКІДЛИВИХ МІТІВ, 2023. YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=1Gn2srBKwLo> (дата звернення: 14.02.2025)